

Forbedringen af statsfinanserne fra 1990 til 1991 skyldes en forventet økonomisk fremgang i den private sektor og videreførelse af en stram udgiftspolitik.

Statens samlede indtægter ventes at sige med godt 12 mia.kr., svarende til en vækst på 4,4 pct. fra 1990 til 1991, hvilket stort set svarer til den forventede indkomstfremgang i den private sektor. De samlede udgifter ventes at stige med knap 8 mia.kr. i løbende priser, hvilket er en vækst på 2,6 pct. Bortset fra stigninger i renteudgifterne svarer væksten i udgifterne således til de ventede pristigninger, hvilket understreger den stramme udgiftspolitik.

Selv om statsfinanserne kan ventes forbedret fra 1990 til 1991, er DAU-underskuddet fortsat utilfredsstillende stort. Der er derfor behov for at fastholde en stram finanspolitik som et vigtigt grundlag for en stærkere økonomisk fremgang i den private sektor.

Den svage økonomiske vækst i de seneste år hænger sammen med en nødvendig strukturomlægning i dansk økonomi. Væksten i de offentlige udgifter er bremsset op, og de offentlige udgifter er nu begyndt at falde, opgjort i faste priser. Den private opsparring har været i stærk stigning. Modstykket hertil har været et fald i det private forbrug og boligbyggeriet. Den økonomiske fremgang er trukket af vækst i eksporten og erhvervsinvesteringerne, men da eksporten og investeringerne kun udgør en mindre del af den samlede økonomi, har den økonomiske vækst været moderat.

Den fortsatte forbedring af betalingsbalancen viser, at strukturomlægningen er ved at sætte sig igennem. I de første 6 måneder af 1990 var underskuddet på betalingsbalancen 1,5 mia.kr. Strukturomlægningen viser sig også i skatte- og udgiftstrykket. Skattetrykket toppede i 1988, hvor de samlede skatter udgjorde godt 52 pct. af BNP. I 1991 ventes skattetrykket at udgøre godt 49 pct., altså et fald på knap 3 procentenheder i løbet af tre år. Et tilsvarende fald ventes i udgiftstrykket.

Der er således flere tegn på, at den økonomiske udvikling går i den rigtige retning. Det er derfor afgørende, at den økonomiske politik videreføres med forøget styrke. Det er forudsætningen for, at den økonomiske vækst styrkes og arbejdsløsheden nedbringes, samtidig med at underskuddene på betalingsbalance og statsfinanser vendes til overskud.

Usikkerheden på DAU-skønnet

Ændringerne i DAU-saldoen fra år til år er resultatet af den førte finanspolitik og de økonomiske konjunkturer. I konjunkturtilbageslaget fra 1978-82 steg DAU-underskuddet dramatisk. Omvendt forbedredes statsfinanserne fra 1983 til 1986 på grund af firkløverregeringens stramme finanspolitik, men også på grund af den stærke økonomiske vækst. Dette billede vendtes på ny i stagnationsårene 1987 og 1988, hvor statsfinanserne forringedes, jfr. *figur 3.1.1*.